

CI - skratka *Colour Index*

ciacha - značka potvrdujúca správnosť mier, váhy; porovnaj pečať z výjavu *Poznačenie božích služobníkov*, motívy *Váženia duší*; porovnaj *bilag* ako pečať hanby

Ciamberlano Luca - (*1580); taliansky maliar a rytec, narodený v Urbinu; stal sa hlavným grafikom svojej doby; od 1599-1641 on pobýval v Ríme, kde on vykonal veľké množstvo dosiek podľa svojich vlastných návrhov, rovnako ako podľa diel najslávnejších talianskych maliarov, v štýle *Agostina Carracci*; kodifikoval Carracciho systém výučby v práci publikovanej v Ríme v roku 1626 [s názvom *Scuola perfetta za imparare disegnare tutto il corpo Umana*; Ciamberlano spolupracoval s Guido Reni medzi 1610 a 1612, keď on robil rytiny na základe Reniho kresieb zo života Sv. Filipa; vyryl anatomické kresby Pietro da Cortona medzi 1618 a 1620; vytvoril deväťstránkový sériu rytín Umučenia Krista; niekedy podpísal svoje dosky svojím menom, inokedy šifrou a LC; pozri *talianski rytci*

http://en.wikipedia.org/wiki/Luca_Ciamberlano

https://www.google.sk/search?q=Luca+Ciamberlano&es_sm=93&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=zrZkVafpCoGUsAGv3IGgBg&ved=0CB8QsAQ&biw=1852&bih=995

L. Ciamberlano: Prorok Jonáš (rytina, 1600-1640)

cibachrome - Beliana: farebný pozitívny viacvrstvový fotografický materiál založený na bielení farieb; je určený na výrobu kvalitných farebných fotografických zväčšením z *diapozitívov*; častý materiál výtvarných umelcov 2.pol.20.st., ktorí využívajú manipulovanú *fotografiu*

cibelín - druh mäkkého súkna v *keprovej* alebo *atlasovej väzbe* s vlasom z lesklého *mohéru*

Beliana: tal.; mäkká vzdušná *tkanina* s dlhším *mohérovým* vlasom; vyrába sa z hrubšej mykanej alebo česanej priadze, tkanej keprovej i atlasovej väzbe; používa sa na zimné plášte, kostýmy, *bundy* ap.; pozri *textília*

cívik - český názov *čejka*; národný symbol niektorých štátov: Urugvai (cívik čílsky); pozri *Talós*; *vták*; *národné symboly a personifikácie*; *atribúty, symboly, alegórie a personifikácie*

Cíbola - legendárna krajina, obdoba *El Dorada*, v ktorej boli ulice dláždené *zlatom*; v 16.st. hľadaná v Amerike conquistadormi; pozri *raj*

cibórium/ciborrio - z gréc. kibórium – „obal, puzdro“

- 1.kamenná strieška nad *oltárom* na štyroch stĺpoch; *baldachýn*
- 2.*liturgická nádoba/kalich* na *hostie*, na nohe s viečkom, ktoré v stredoveku mávalo formu stanovnej kostolnej vežičky (pozri *strecha stanová*), v *gotike* niekedy podobu *helmice*
- 3.*tabernákulum*

Hall v súvislosti s heslom *pyxis*: z *pyxis* sa vyvinulo *cibórium*, nádoba s podobnou funkciou (nádoba na premenené *hostie*), ale umelecky o veľa viac prepracovanejšia; *cibórium* bolo približne pologuľovité, s priliehavým vrchnákom rovnakého tvaru a stálo na podstavci

http://it.wikipedia.org/wiki/Basilica_di_San_Paolo_fuori_le_mura

H. J. Terbrugghen: Klaňanie troch kráľov (detail 1619)

cibrenie kožušín - Beliana: záverečná operácia pri úprave *kožušín*; prvou operáciou pri cibrení kožušín je čistenie, pri ktorom sa odstraňujú fláky, škvrnky a mastnoty pomocou chemických čistiacich prostriedkov a suchých *bukových* pilín; potom sa odstraňujú povrchové nečistoty, oživuje sa a vyčesáva sa vlas (čuchranie), a napokon sa kožušiny leštia, napr. lanolín

cibuľa - 100+1: v staroveku sa o nej objavujú písomné správy na egyptských papyrusoch z doby 3200 pr.Kr.; je najčastejšie zobrazovaná zeleninou na starovekých egyptských malbách v hrobch kráľov aj v *pyramídach*; na niektorých je zobrazená naskladaná do kôp na slávnostnej tabuli a to tak cibuľa ako jej odroda šalotka; cibuľa bola v Egypte považovaná za vhodný *obetný* dar bohom a niekedy bola vkladaná do očných jamiek *múmií* (múmia Ramesse IV., ktorý zomrel 1160pr.Kr.); pre Egyptanov bola cibuľa so svojimi sústrednými vrstvami symbolom večného života aj večného hľadania (pozri *večnosť*); o cibuli sa píše aj v starých indických *védach*; poznali ju určite na území *Mezopotámie* v roku 2500 pr.Kr., kedy sa spomína v *sumerskom* texte; *Chammurapiho* zákoník dokonca hovorí o pravidelnom mesačnom prídely *chleba* a cibule pre najchudobnejšie vrstvy; v antickom Grécku patrila cibuľa k základným potravinám stredných aj chudobných vrstiev; verilo sa, že udržiava správne zloženie krvi, a preto ju grécki atléti konzumovali vo veľkom množstve; tiež Rimania jedli cibuľu pravidelne a brávali ju zo sebou na cesty do provincií, ktoré sa rozkladali

na obrovských územiach (pozri *rímske provincie*); rímsky spisovateľ Plínius Starší (†79) píše o preslávenej pompejskej cibuli a kapuste a popisuje všetky jej vynikajúce liečivé vlastnosti; podľa neho zostruje zrak, pomáha pri nespavosti, lieči rany, bolesti zubov, hnačky, bolesti kĺbov; rímski *gladiátori* sa natierali jej šťavou pred zápasmi; v stredoveku spolu s fazuľou a kapustou patrila k najčastejšie používaným zeleninám; najčastejšie slúžila ako liek proti bolestiam hlavy, hadiemu uštipnutiu a vypadávaniu vlasov; do Nového sveta priniesol cibuľu Kolumbus, hoci ju *Indiáni* už predtým znali, ale v nešťachtenej podobe nemala tak výraznú chuť; Indiáni z cibule okrem iného vyrábali aj sirup a liečivé placky prikladané na telo; používali ju aj ako farbivo; v Španielsku sa každoročne konajú cibuľové slávnosti *calcotadas* (podľa *calcots* - cibuľová vňať); a opeká na roštach nad viničovými vetvami a opečená sa namáča do omáčky z rajčín, mandlí a lieskocvov

G. Dou: Dievča pri krájaní cibule (1646)

L. Moško: Zátišie s cibuľou

J. Lada: Cibuláři jedou, cibuličku vezou (ilustrácia pesničky, 1957)

cibuľová strecha - strecha v tvare cibule, typická pre barok, pre južné Nemecko, Rakúsko a Rusko (pozri *cibuľovitá kupola*); predchodkyňou strechy cibuľovej bola vežová *helmica vlašská*

V. I. Ovčinnikov: Jar je na ceste (1972)

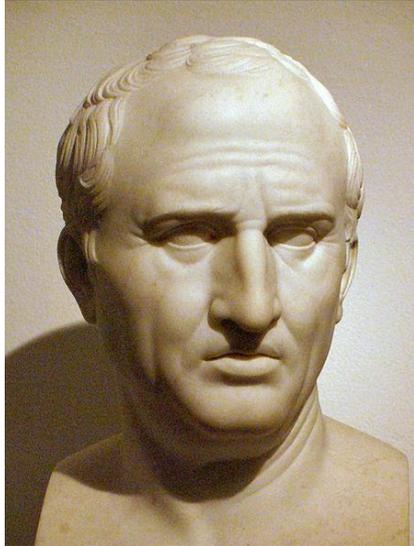
cibuľovitá kupola - cibuľovitá kupola

cibuľový vzor - klasicistický vzor porcelánu meissenského z čias 1720-1735, modrý vzor na bielom podklade

Beliana: modrý dekór na porcelánu maľovaný kobaltom pod glazúrou, vychádzajúci z čínskych motívov kvetov a ovocia (astra, broskyňa, granátové jablko); ich štylizácia pripomínala Európanom cibuľu, preto tento mylný názor; zavedený v meissenskej porcelánke okolo 1738-39; prevzali ho mnohé európske aj japonské manufaktúry; vzácne sa vyskytoval aj v červenej farbe

Cicero Marcus Tullius - (†43 pr.Kr.); starorímsky politik, filozof a rečník; autor mnohých politicko-teoretických, filozofických a rečníckych spisov; prozaik; dnes oceňovaný ako filozof a humanista; pozri kódex; humanizmus; religio

http://it.wikipedia.org/wiki/Gaio_Giulio_Cesare

B. Thoraldsen: Cicero (kópia rímskeho originálu)

cicero - písmo o veľkosti 12 bodov, 4,51 mm; *trojdicero* - 36 bodov; základná typografická miera

Beliana: 1.stupeň veľkosti tlačiarenskeho písma (12 bodov, 4,513mm); používa sa pri sadzbe detských kníh

2.základná typografická miera; nazvaná podľa M.T.Cicerona (Marcus Tullius Cicero, 106pr.Kr.)

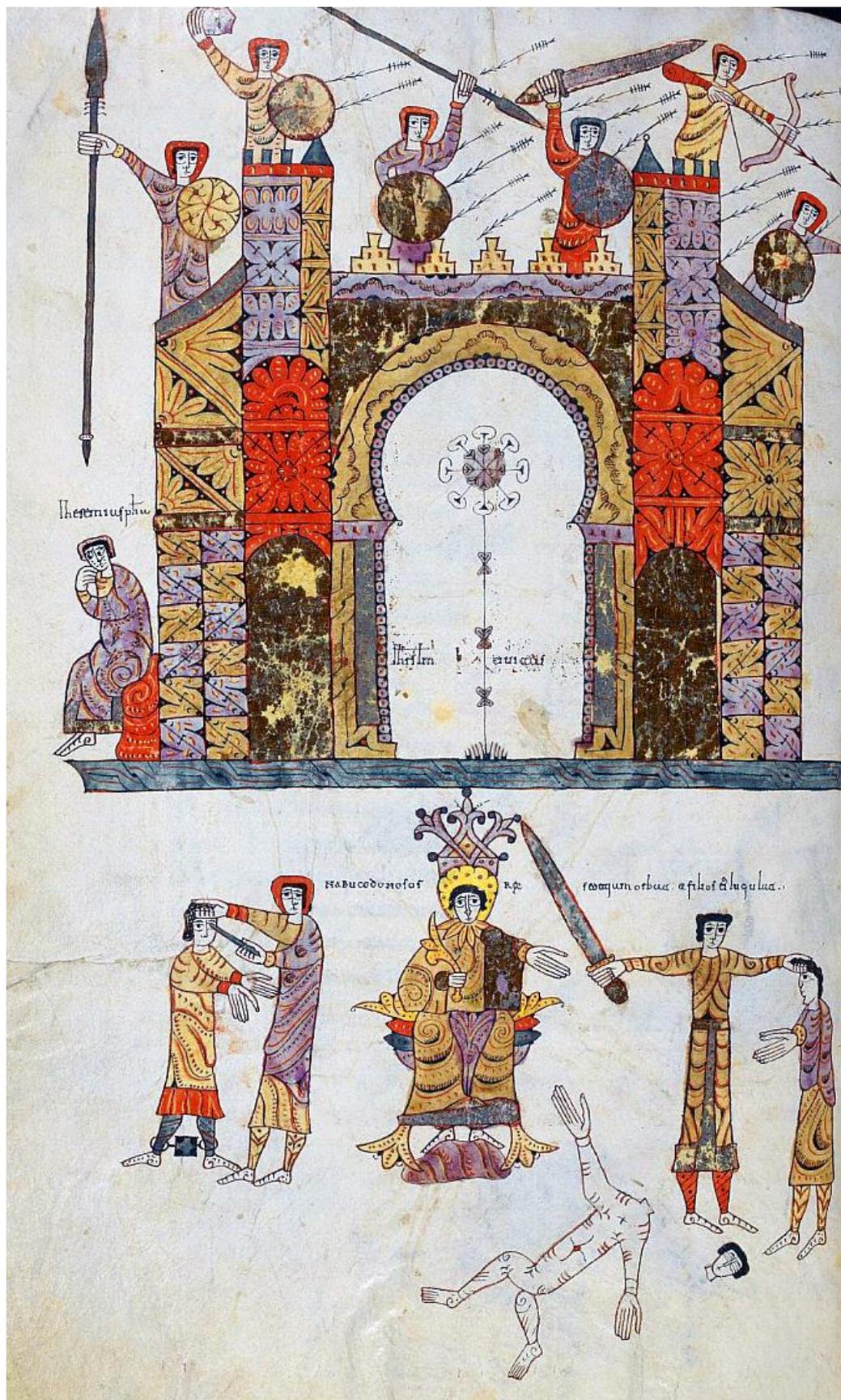
cicijot - rituálne strapce alebo strapce, ktoré nosia židovskí muži pod vrchným odevom (talit katán) alebo na ňom (talit gadol); má pripomínať Hospodinove príkázania, ako stále znamenie na šatách, v podobe zapletených vrkôčikov; zhŕňa všetky príkazy Tóry a jeho nosenie je micva (príkaz); každý Izraelita si mal prišit' na svoj odev rituálne strapce cicijot (sg. ציצית/cicit), ktoré mali podľa *Numeri* (15,38) zvláštne poslanie: pripomínali všetky Božie príkázania; podľa *Matúša* (23,5) však *zákonníci* a *farizeji* chceli svojimi dlhými strapcami demonštrovať vernosť *Zmluve*, ale v skutočnosti tak jednali iba preto, aby to ľudia videli; rituálne strapce cicijot, prišité na lem šiat, mali podobu zapletených vrkôčikov; v každom strapci bola jedna dlhá niť a tri kratšie; numerická hodnota piatich uzlov vytvorených zo strapcov, ôsmich nití a slova cicit dávala číslo 613 (hebrejčina prirad'ovala každému písmenu číselnú hodnotu; pozri *Šelma zemská*); taký bol celkový počet všetkých príkazov boha *Jahve*, ktoré si mal ľud pamätať; pôvodne bola jedna niť na každom cicitu zafarbená namodro, neskoršie sa modrá niť nahradila bielou; pri čítaní príslušnej pasáže Tóry, ku ktorej sa strapce vzťahovali (*Numeri* 15,39), sa pri každom slove strapce pobožkali; talmudskí učitelia v cicijot videli hmatateľnú pripomienku povinností každého Žida dodržiavať Tóru a príkazy *judaizmu*; symbolika cicijot dostala aj podobu metafory: „prezrieť niekomu cicijot“ („badak cicijot šel ploni“) znamenalo overiť si jeho vernosť alebo charakter; cicijot boli zvláštnym znamením, nielen obyčajnou ozdobnou súčiastkou odevu, a preto sa ich na Ježišovom odevu potajomky dotkla chorá žena (pozri *Žena trpiaca krvácaním*); pozri *stravec*, *uzol*

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Cicit>

Ježiš a žena trpiaca krvácaním (nástenná maľba z katakomb)

Cidkiáš - židovský kráľ, oslepený Nabukadnezarom

(Kniha Danielova 1). Obliehanie Jeruzalema. Nebúkadnecar dáva zabiť židovských väzňov. Oslepenie kráľa Cidkiáša (Beatus Silos, 1109)

H. Schedel (tlač): Vyhnanie Židov z Jeruzalema Nebuchadnezarom (Norimberská kronika, 1493)

Cifra Ján - pozri *fotografia slovenská*

J. Cifra: Bratislavské motívy. Muzikanti

J. Cifra: Vietnam. More

J. Cifra: Vietnam. Malí rybári

J. Cifra: Bratislavské motívy

J. Cifra: Bratislavské motívy

J. Cifra: Bratislavské motívy. Prší

J. Cifra: Národopisné slávnosti

J. Cifra: Národopisné slávnosti

J. Cifra: Národopisné slávnosti
J. Cifra: Národopisné slávnosti

J. Cifra: Národopisné slávnosti
J. Cifra: Národopisné slávnosti

J. Cifra: Čigáni
J. Cifra: Vietnam - portréty. Sediaci chlapec (Sen)

J. Cifra: Bratislavské motívy
J. Cifra: Vietnam. Dračie skaly - Bedalong

cifrované vajce - veľkonočné vajce

Cigáni, Rómovia - skupina obyvateľstva, etnikum alebo národ žijúci v menších či väčších spoločenstvách po celom svete; najviac ich žije v mnohých európskych, ázijských a afrických krajinách; za najstaršiu písomnú zmienku o Rómoch v Európe sa považuje záznam z roku 1068 v gruzínskom spise Život svätého Juraja Athonského, autorom ktorého je jeho žiak Juraj Hucesmonazoni (Malý) v kláštore Iberon na svätej hore Athos na ostrove Chalkidiki v Grécku; v rukopise opisuje príhodu na dvore byzantského cisára Konštantína Monomacha, ktorý si v roku 1050 povolal do svojho sídla - Konštantinopolu skupinu „čarodějníkov“, aby kúzлами zničili dravé šelmy v jeho poľovných revíroch; pozri *čierna Sára, karty, židovská harfa; bohéma*

Baleka v súvislosti s heslom *bohéma*: podľa *legend* bol cigánom prisúdený údel večného putovania zato, že sa odmietli ujať *Svätej rodiny* počas jej *úteku do Egypta*; pozri *christologický cyklus*

https://www.google.sk/search?q=Kern+Hermann+Armin&espv=2&biw=1858&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=q5k4Vd-eCcfvaLqKgIgl&ved=0CCEQsAQ&dpr=1#tbn=isch&tbs=rimg%3ACeFxitu-9Tm3Ijj9CSyGEuk5IdyRups1CzyY8Oz8dnCpAZlId85Z2ELuffRQ9Sykpdp53Of_1PijL40srzqbMKGAfTioSCf0JLIYS6TkhEUWEER9FC-BTKhIJ3JG6mzULPJgRiwouXzvBKD4qEgnw7Px2cKkBmRFFhBEfROvgUyoSCUUh3zlnYQu59Feitu2fr464uKhIJ9FD1LKS12nkRRYQRH0UL4FMqEgnc5_18-KMvjSxHRwNp0xzloAyoSCSvOpswoYB9OEbMvvPOVsNzn&q=Kern%20Hermann%20Armin&imgrc=8Oz8dnCpAZl8qM%253A%3BRyQRH0UL4FPwwM%3Bhttp%253A%252F%252Fimg-fotki.yandex.ru%252Fget%252F6600%252F50896547.19%252F0_a4efb_990ed9be_XL.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fkykolnik.dreamwidth.org%252F505754.html%3B553%3B800

Tizian: Cigánska madona (16.st.)

J. Callot: Cigáni (17.st.)

F. Hals: Cigánske dievča (1628)

K. Dujardin: Zastávka cigáňov (17.st.)

J. Cossiers: Veštenie (17.st.)

J. Cossiers: Veštenie (17.st.)

J. Cossiers: Veštenie z ruky (1640)

J. Cossiers: Gavalier medzi cigánmi (17.st.)

J. Cossiers: Cigánska veštkyňa (17.st.)

V. de Boulogne: Kartárka s vojakmi (1620) zlodej

V. de Boulogne: Veštica (1628)

V. de Boulogne: Stretnutie v krčme (1625)

D. Teniers ml.: Krajina s jaskyňou a skupina Cigánov (1640)

J. Brueghel st.: Konvoj a cigáni v lese (1612)

D. Teniers Ml.: Krajina s Cigánmi (17.st.)

D. Teniers Ml.: Cigáni v krajine (1690)

A. Magnasco: Cigánska svadobná hostina (1730-1735)

Slovenský maliar z polovice 19.storočia: Cigáni pri zábave (1840-1850)

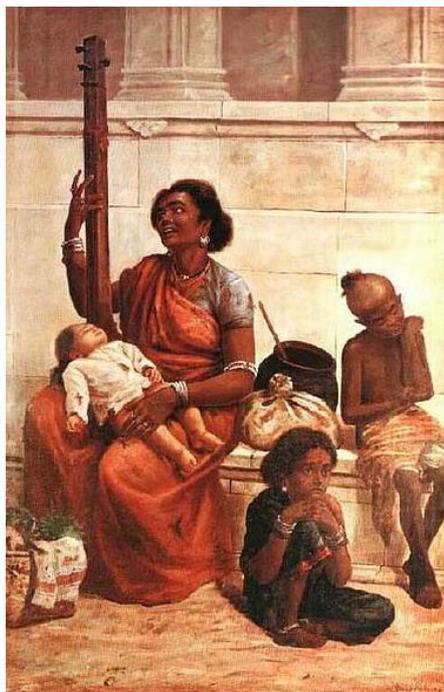
A. Schönn: Odpočívajúci cigáni (19.st.)

L. Le Brun: Cigáni tancujú mestskej garde (18.-19.st.)

E. S. Sorokin: Španielski cigáni (1853)

R. R. Varma: Cigáni (1893)
É. J. Dantan: Cigánka

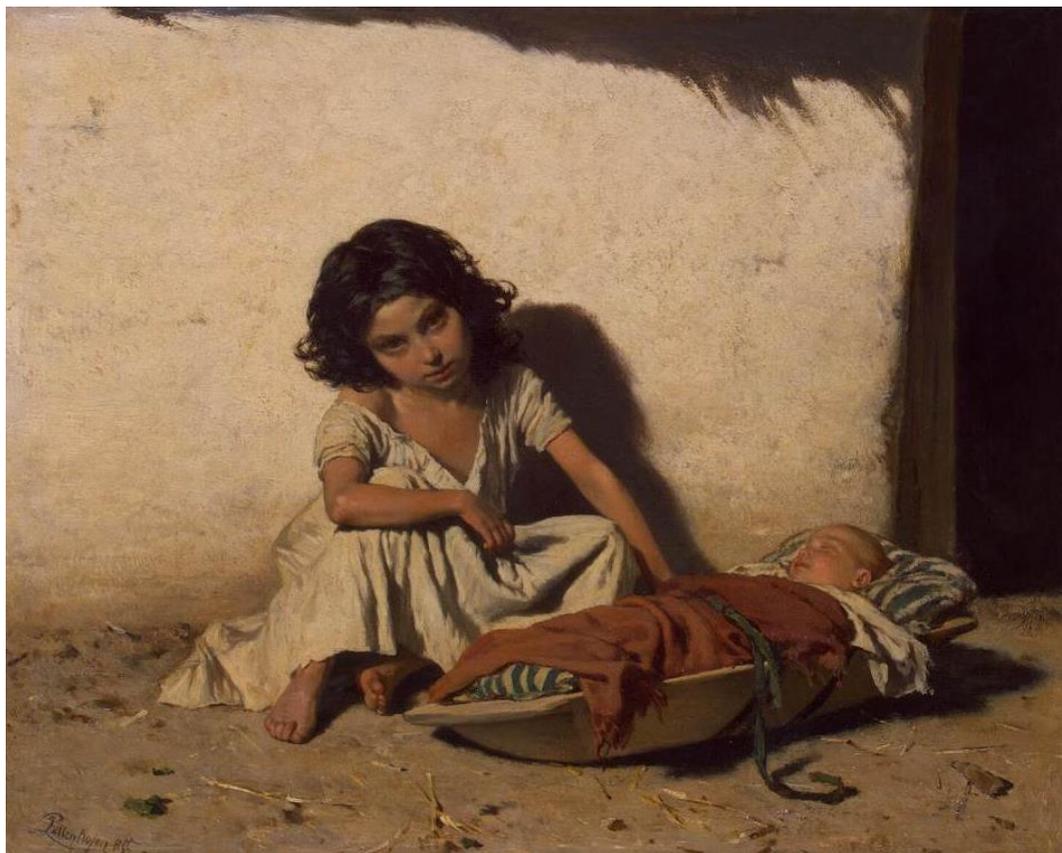

H. A. Kern: Veštica (19.st.)

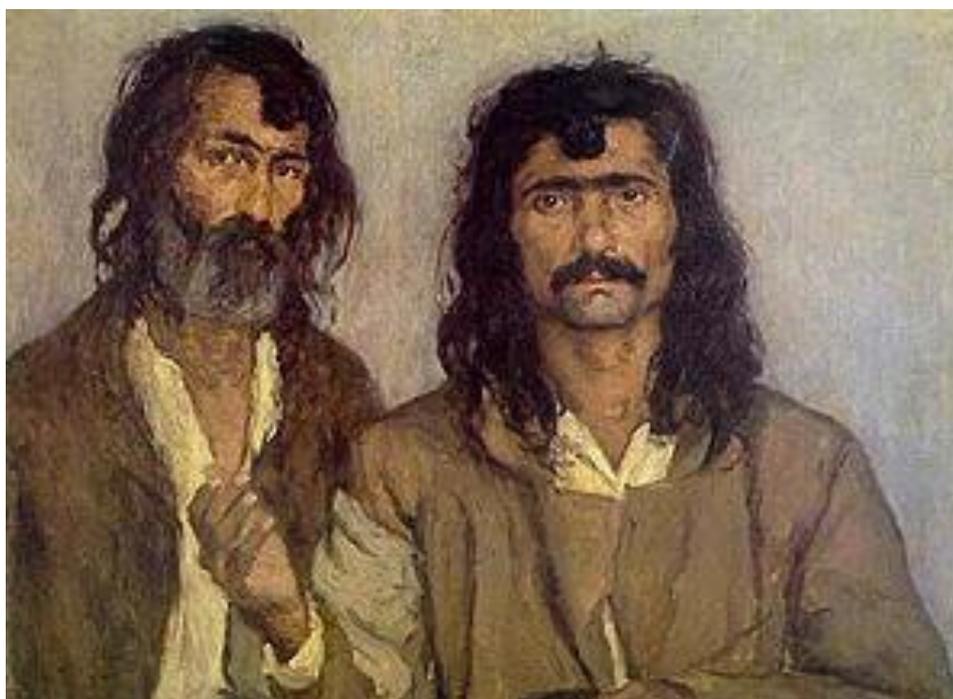
A. von Pettenkofen: Cigánska rodina (1868)

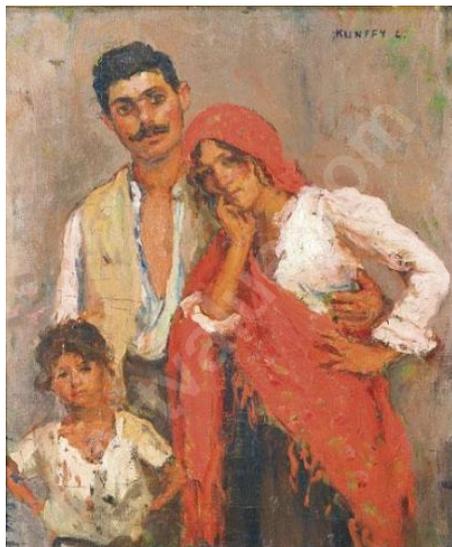
A. von Pettenkofen: Cigánske deti (1855)

F. Defregger: Portrét cigánskeho chlapca (gvaš, 1873)

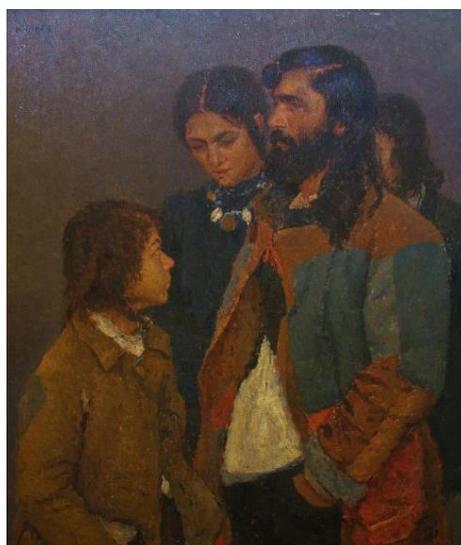
L. Kunffy:

L. Kunffy:
L. Kunffy:

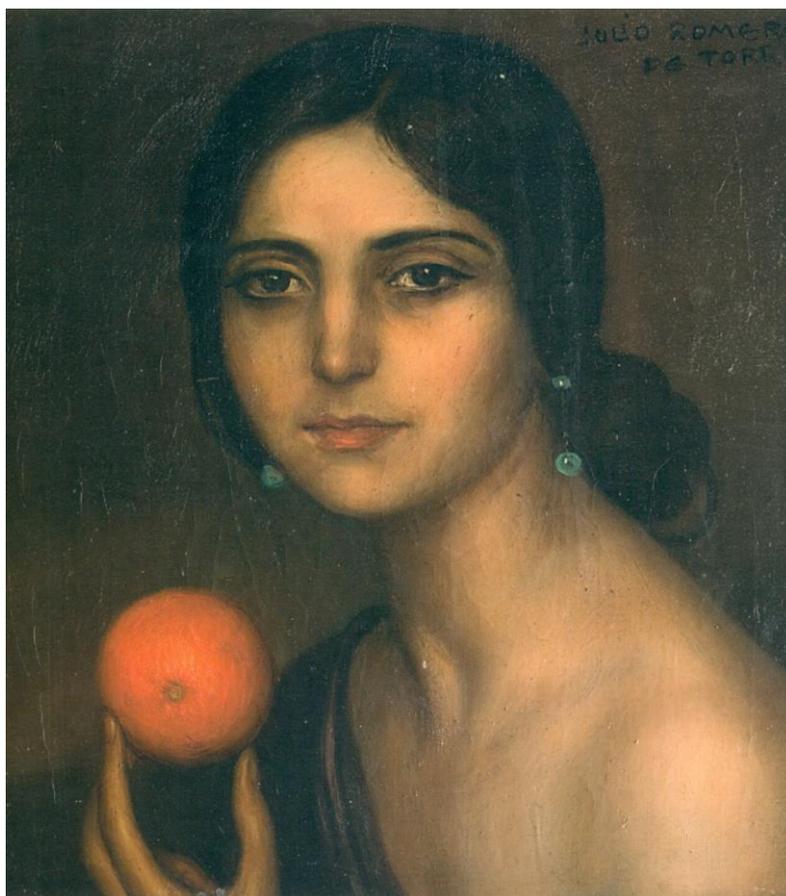

L. Kunffy:
L. Kunffy:

J. L. Ronay: Cigánsky huslista (19.st.)

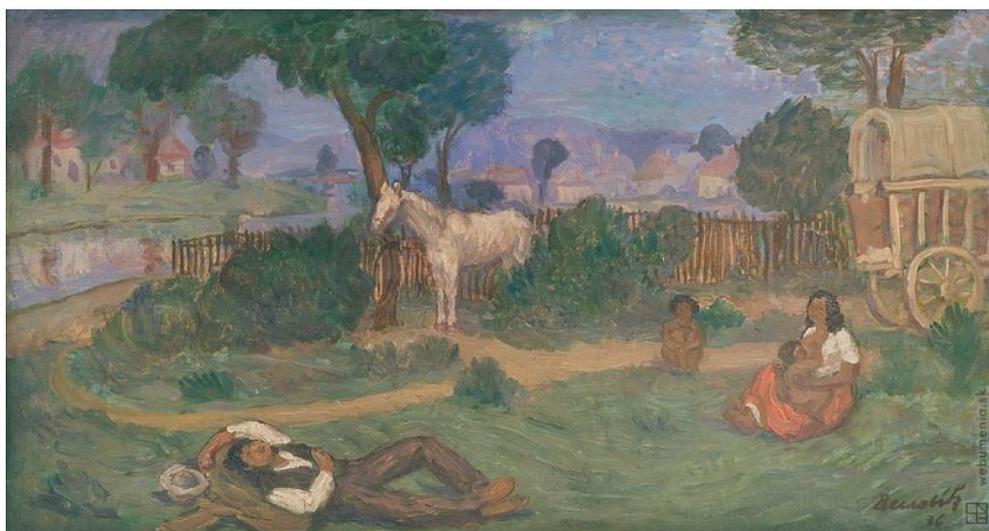
J. Romero de Torres: Cigánka s pomarančom

K. Ondrejčka st.: Cigáni (1930-1940)

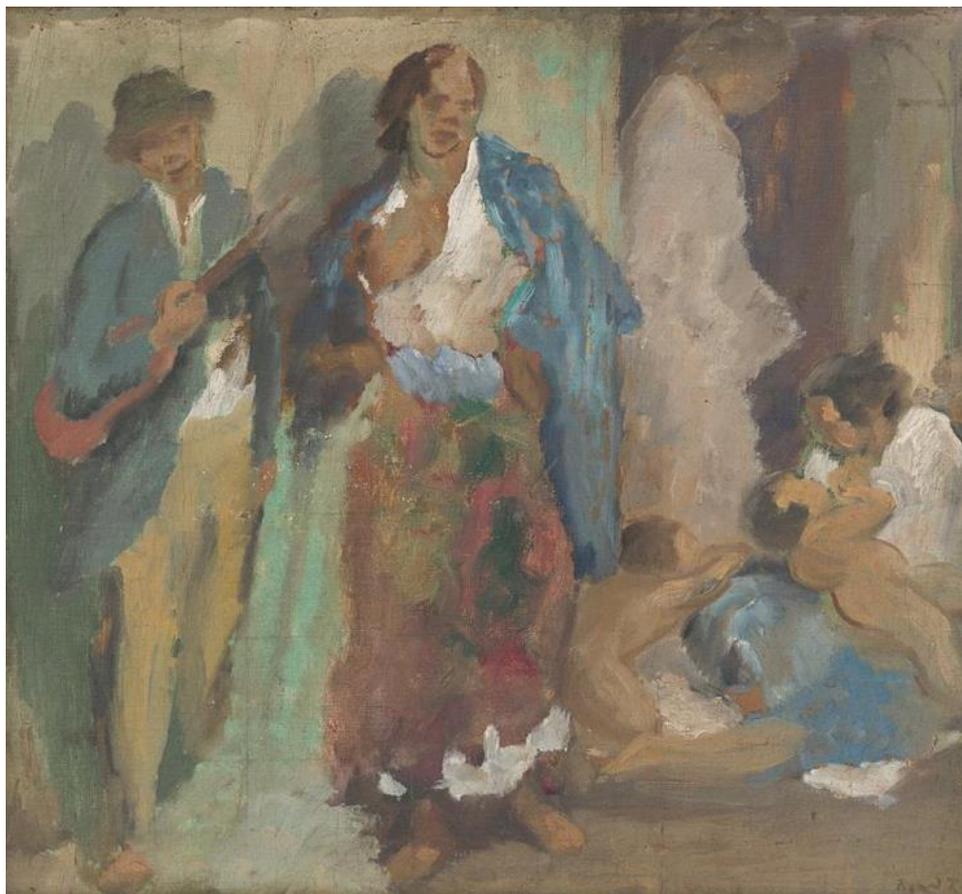
J. Bendík: Cigáni (1943)

J. Bendík: Cigáni (1936)

J. Bendík: Cigánska rodina (1941)

J. Bendík: Cigánska rodina (1937)

K. Ondrejčka st.: Cigánsky pohreb (1933)

J. Vodrážka: Bitka v cigánskom tábore (lept, 1920-1925)

Š. Gerstner: Cigáni (1971)

A. Modigliani: Mladý cigán (1909)

M. Mravec: Cigáni (1962-1963)

K. Kotász: Cigáni (1920-1929)

T. Couture: Cigáni na ceste (19.st.)

T. Couture: Cigáni (19.st.)

B. Iványi-Grünwald: Cigánske dievčatá na brehu močariska (1909)

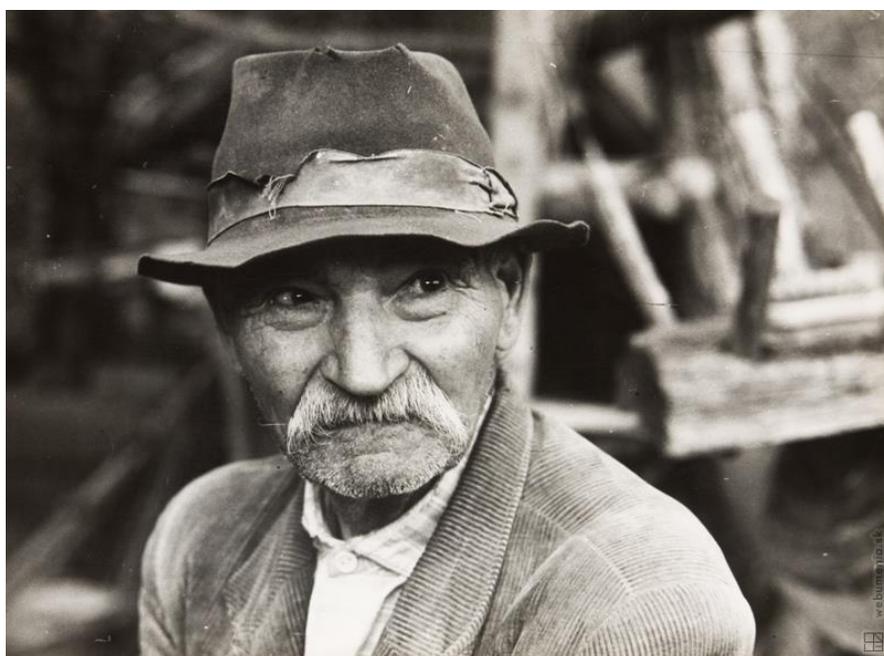
V. Aba-Novak: Odpočívajúci cigáni (1926-1927)

F. Katona: Cigánsky tábor za búrky (1910-1930)

J. Cifra: Cigáni (1957)

Š. Tamáš: Starý cigán (1940)

T. Huszár: Cigáni II.

cigánska tkanica - textilná technika *tkania* bez krosien s pomocou špeciálnej doštičky s otvormi kruhového prierezu a pozdĺžnej štrbiny

Cihuacoatl-Quilaztli/Hadia žena/Quah-Cihuatl - aztécka matka bohyňa (pozri *Matky - bohyne*; porovnaj *Coatlicue* v rovnakej funkcii matky - bohyne) používala kúzelnú nádobu, v ktorej zomlela na prach zvyšky kostí predošlých generácií smrteľníkov z predošlých období (Sĺnc); bohovia potom obetovali sami seba a nechali svoju krv kvapkať do nádoby; z tejto zmesi vzniklo ľudstvo piateho (súčasného Slnka); názov aj Quah-Cihuatl (*orlica*); považovaná za vodkyňu žien, ktoré zomreli pri pôrode (pôrod dieťaťa považovaný za hrdinský čin cenený rovnako ako zajatie nepriateľského bojovníka); zdobila ju koruna z pier *orla*; pozri *aztécka mytológia, metamorfóza, mýty stvoriteľské; Quetzalcoatl*

cikáda - symbol večného spevu; zasvätená *Múzam*; pozri *Tithón/Titón*

http://gl.wikipedia.org/wiki/Ficheiro:La_cigale_et_la_fourmi.jpg

Autor neuvedený: Cikáda a mravec (ilustrácia La Fontainovej poviedky, 18.st.)

E. J. Detmold: Cikády (ilustrácia, 19.-20.st.)

cikcakový vlýs - vlýs pilovitý

CILECT - skratka *Centre International de Liason des Écoles de Cinéma et de Télévision*; pozri *Medzinárodné stredisko pre spoluprácu filmových a televíznych škôl*

Cilicia - Kylikia